

РЕШЕНИЕ

№ 317

гр. П., 05.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – П. в публично заседание на двадесет и осми септември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Минка П. Трънджиева

Членове: Красимир Г. Ненчев
Албена Г. Палова

при участието на секретаря Виолета Сл. Боева
като разгледа докладваното от Красимир Г. Ненчев Въззивно гражданско дело № 20235200500459 по описа за 2023 година

Производството е по чл.258 и сл.от ГПК – *въззивно обжалване*.

Районен съд П. е сезиран с искова молба,подадена от „А.К.П.В., АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление на дейността гр. С. , ул. „П.В.“ № 29, ет. 3 , против И. С. П. , ЕГН *****, с постоянен адрес в гр. П. , ул. „А.К. „, № 22, ет. 7 , ап.20.

С исковата молба е предявен установителен иск по чл. 422 от ГПК (обективно съединени икове за неизпълнение на договорно задължение).

С Решение № 255/ 12. 03 .2023г. на районен съд П. , постановено по гр. д. № 2603/2022г. по описа на същия съд, иска е отхвърлен изцяло.

Решението на районния съд се обжалва с въззивна жалба от ищеца в първоинстанционното производство А.К.П.З“ АД, ЕИК *****, подадена чрез процесуалния представител на страната. Решението на районния съд се обжалва само в частта относно главницата по предявения иск в размер на 2500 лв. Във въззивната жалба се излагат съображения за неправилност на решението в обжалваната част ,поради нарушение на материалния закон, необоснованост и съществено нарушение на съдопроизводствените правила . Искането е да се отмени решението на районния съд в обжалваната част и се постанови ново решение от въззивната инстанция по съществото на спора, с което се уважи предявения иск . Прави се искане за присъждане на разноски за всички инстанции.

В срока по чл. 263 ал. 1 от ГПК е постъпил писмен отговор от противната страна.В отговора се оспорва въззивната жалба. Прави се искане решението на районния съд в обжалваната част , като правилно и законосъобразно да се потвърди

В открито съдебно заседание страните чрез пълномощниците си поддържат становищата си.

Пазарджишкият окръжен съд , след като обсъди основанията за неправилност на съдебното решение , които са посочени във въззивната жалба , като взе предвид становището на страните и събраните доказателства пред първата инстанция , при спазване разпоредбата на чл. 235 от ГПК ,прие за установено следното :

Въззивната жалба е **процесуално допустима** .

Жалбата е подадена от *активно легитимирана страна* (ищец в производството пред районния съд).

Жалбата е подадена в *преклузивния двуседмичен срок по чл.259 ал. 1 от ГПК*.

В текста на чл. 269 от ГПК са посочени правомощията на въззивния съд при проверка на обжалваното съдебно решение. Посочено е ,че съдът служебно се произнася **по валидността** на решението . По **допустимостта** на решението в обжалваната му част . По останалите въпроси въззивната инстанция е ограничена от посоченото в жалбата .

Във въззивната жалба не се съдържат оплаквания за нищожност на обжалваното съдебно решение или за неговата процесуална недопустимост. Възраженията , които се правят са свързани с правилността на съдебното решение .

Разгледана по същество въззивната жалба е **основателна** .

От представените с исковата молба писмени доказателства се установява, че на 24.02.2020г. между ответника като „кредитополучател“ и кредитодателя „И.А.М.“АД с ЕИК *****, чрез служител И.К., е сключен договор за паричен заем №3777239. С договора заемодателят се е задължил да предаде на ответника заемна сума в размер на **2 500лв.** Ответникът се е задължил да върне заетата сума на 12 равни месечни погасителни вноски, всяка вноска в размер на 249.91лв. В чл.2 т. 5 на договора са фиксирани падежните дати на всяка вноска, като първата вноска е платима на 28.03.2020г, а последната е платима на 21.02.2021г. Уговорен е фиксиран годишен лихвен процент по заема/**ГЛП/ 35%**, лихвен процент на ден 0.10 %, приложим при отказ от договора, Годишен процент на разходите/**ГПР/ 41.09%**. Общата сума, подлежаща на връщане е **2998.92лв.** Съгласно чл.3 от договора с подписването му заемателят удостоверява, че е получил от заемодателя изцяло и в брой заемната сума като договорът има силата на разписка за предадена,съответно получена заемна сума.

По делото е представен сключен на 02.03.2020г Рамков договор за прехвърляне на парични задължения, от който е видно, че „И.К.“ЕООД в качеството на „цедент“ е прехвърлило в полза на А.К.П.З“ЕООД в качеството на „цесионер“ вземанията си, които има към потребители/ трети лица/ за дължими възнаграждения по сключени договори за предоставяне на поръчителство , както и вземания за извършени гаранционни плащания по договори за заем на клиенти /трети лица/. Страните са се споразумели цедентът да прехвърли на цесионера свои изискуеми вземания като същите се индивидуализират в Приложение № 1 към този договор. По делото е представена извадка от Приложение №1 от 01.03.2021към горния рамков договор, от което е видно, че в позиция 1902 е вписано вземането по процесния договор №3777239/24.02.2020г.с потребител И. П.. Вземането е индивидуализирано по размер както следва: главница 2500лв. и договорна лихва 498.92лв.

Въззивната инстанция намира за обоснован и законосъобразен извода на районния съд за това ,че цесията е породила правно действие по отношение на ответника ,тъй като е

уведомен надлежно от стария кредитор за прехвърляне на вземането (чл.99 ал. 3 и ал. 4 от ЗЗД).

По въпроса за уведомяването на длъжника по реда на чл. 99 ал.3 от ЗЗД и действието на уведомяването по отношение на длъжника и на третите лица(чл.99 ал. 4 от ЗЗД) има обилна съдебна практика на ВКС, постановена по реда на чл. 290 от ГПК (виж Р. № 137/02.06. 2015г.по гр. д. № 5759/ 2014г. на 3-то гр. отд. на ВКС; Р. № 156/30.11. 2015г.по т. д. № 2639/ 2014г. на 2-ро т. отд. на ВКС; Р. № 123/24.06. 2009г. по т. д. № 12/ 2009г. на 2-ро т. отд. на ВКС; Р. № 3/16.04. 2014г. по т. д. № 1711/ 2013г. на 1-во т. отд. на ВКС; Определение № 504/ 18. 10. 2016г. по ч. т. д. № 1819/2016г. на II-ро т. отд. на ВКС; Р. № 78/09.07. 2014г.по т. д. № 2352/ 2013г. на 2-ро т. отд. на ВКС; Определение № 291/ 11. 05. 2018г. по т. д. № 2055/2017г. на II-ро т. отд. на ВКС; Определение № 973/ 22. 12. 2016г. по т. д. № 1524/2016г. на I-во т. отд. на ВКС;) В тази съдебна практика се приема следното :

1/ Правно релевантно за действието на цесия е *уведомяването ,което е извършено от стария кредитор (цедента),* но не и това , което е извършено от новия кредитор (цесионера);

2/ Няма законова пречка *съобщаването за цесията да се извърши от трето лице по пълномощие на цедента ,*тъй като задължението за уведомяване не е нито лично , нито незаместимо правно действие . *Съобщаването може да се извърши по пълномощие и от цесионера;*

3/*Съобщаването може да се извърши и в рамките на съдебното производство по предявен иск от цесионера за прехвърленото вземане . Законът не поставя специални изисквания за формата и начина на уведомяването. Уведомление ,изходящо от цедента ,приложено към исковата молба на цесионера и достигнало до длъжника следва да се приеме за надлежно съобщаване на цесия по реда на чл. 99 а.3 от ЗЗД.* Такъв вид уведомление следва да бъде съобразено при хипотезата на чл. 235 ал. 3 от ГПК ;

4/ Съобщаването на цесията в хода на съдебното производство ,чрез връчване на уведомлението по чл. 99 ал. 3 от ЗЗД , като приложение към преписа от исковата молба и приложенията към нея на *особения представител на ответника, назначен по реда на чл.47 ал. 6 от ГПК , представлява редовно връчване .* Съдът намира за неоснователно становището на *особения представител на ответника* за това ,че връчването на съобщението по чл. 99 ал. 3 от ГПК ,на *особения представител на ответника* не представлява редовно съобщаване . Становището се мотивира с обстоятелството ,че *особения представител , назначен по реда на чл. 47 ал. 6 от ГПК , няма връзка с длъжника ,поради което няма как обективно да доведе до неговото знание съобщаването за цесията .* *Особеният представител е назначен да извършва само процесуално представителство на ответника в рамките на съдебното производство , но не и да приема материални изявление от кредитора до длъжника или да прави такива изявления.* В Решение № 198/18. 01. 2019г. по т. д. 193/2012г. на I-во т. отд. на ВКС се приема ,че *връчването на всички книжа по делото на ответника е надлежно , ако е направено на особения представител и от този момент се пораждат свързаните с факта на връчването правни последици.*

В Рамковия договор за прехвърляне на парични задължения с дата 02. 03. 2020г. е посочено ,че *продавача се задължава да предостави на купувача писмено потвърждение за сключената цесия ,съгласно императивната разпоредба на чл. 99 ал. 3 от ЗЗД.*Купувачът ще изпраща за своя сметка *писмени уведомления до длъжниците за извършената цесия ,като продавача упълномощава купувача с правата за уведомяване на длъжниците ,*като се задължава да издаде изрично пълномощно с нот. заверка на подписа.

Към договора за цесия е представено Приложение № 1към Рамков договор за прехвърляне на парични задължения , в което фигурира вземането срещу длъжника И. С. П..

По делото е представен препис от Пълномощно с нот. заверка на подписа , с което цедента е упълномощил цесионера от негово име да уведоми длъжниците за извършеното прехвърляне на

вземанията , съгласно Приложение №1, което е неразделна част от Рамковия договор за цесия .

По делото е представен препис от Потвърждение за извършената цесия на основание чл. 99 ал. 3 от ЗЗД,от цедента на цесионера .

По делото е представено Уведомление за извършената цесия , изходящо от цедента и адресирано до длъжника И. С. П.

Няма твърдения и данни цесията да е съобщена лично на длъжника преди процеса. *Обосновано и законосъобразно районния съд е приел, че с връчване на препис от исковата молба, ведно с приложенията, включително копие от Уведомлението за цесията, на особения представител на ответника, разпоредбата на чл.99, ал.3 от ЗЗД е изпълнена.*

По делото е изслушана съдебно- счетоводна експертиза. Експертизата дава заключение, че усвоеният от ответника кредит по договора №3777239 от 24.02.2020г е в размер на 2 500лв. *Ответникът не е извършвал никакви плащания по процесния договор за заем.* Изпаднал е в забава на 28.03.2020г. Задълженията на ответника по договор за паричен заем №3777239 в общ размер на **3 143.52лв.** , които са заплатени от „Ф.Б.“ЕООД на „И.А.М.“АД на 01.03. 2021г. Дължимите от ответника суми по договор за паричен заем №3777239 /24.02.2020г са в общ размер на **3 347.83лв.**, от които-главница в размер на **2500лв.**, договорна лихва в размер на **498.92лв.** за периода 28.03.2020г до 21.02.2021г. и мораторна лихва за забава в размер на **348.91лв.** за периода от 15.07.2020г. до 20.02.2022г.

При така установената фактическа страна на спора , обоснован и законосъобразен е извода на районния съд за това ,че договора за потребителски кредит е недействителен,на основание чл. 22 от ЗПК във вр. с чл.11 ал. 1 т. 7, чл. 19 ал. 1 и чл. 19 ал. 4 от ЗПК.

Възнаграждението по договора за предоставяне на поръчителство е услуга в полза на заемотателя, която е задължително условие за отпускане на заема(чл.4 от договора). *Съгласно чл.19, ал.1 от ЗПК това допълнително плащане представлява разход, който следва да бъдат включен в ГПР. Няма данни това възнаграждение да е включено в ГПР.*

Както бе посочено по – горе , ГПР е в размер на 41.09% .*Включването на възнаграждението за поръчителство в размера на ГПР би довело до многократно надхвърляне на законовото ограничение по чл. 19ал4 от ГПК , от 50%,* Правилен е извода на районния съд за това ,че годишния процент на разходите от 41.09% не отговаря на действителния такъв.Посочването в договора на по-нисък от действителния ГПР представлява невярна информация и следва да се квалифицира като нелоялна и заблуждаваща търговска практика, съгласно чл.68г. ал.4 от ЗЗП във вр. с чл.68д. ал.1 от ЗЗП.Тя подвежда потребителя относно спазване на забраната на чл.19, ал.4 от ЗПК и не му позволява да прецени реалните икономически последици от сключване на договора.

Установено е по делото ,че едноличен собственик на капитала, на дружеството поръчител „И.К.“ЕООД е „И.А.М.“АД(кредитор на ответника). Налице е „скрито“ възнаграждение за кредитора,чрез което кредиторът цели заобикаляне на ограничението на чл.33 от ЗПК, като се преследва забранена от закона цел, а именно - неоснователно обогатяване на кредитора и

оскъпяване на кредита почти с размера на главницата (главницата е в размер на 2 500 лв., а възнаграждението за поръчителство е в размер на 2 245.08 лв.)

Неправилен е обаче извода на районния съд за отхвърляне на главното вземане на кредитора в размер на 2500 лв.

След като е приел ,че договора за потребителски кредит е недействителен, на основание чл. 22 от ЗПК , районния съд е следвало да приложи разпоредбата на чл. 23 от ЗПК , като присъди на кредитора само главното вземане ,без договорната лихва .

Това налага ,на основание чл. 271 ал.1 от ГПК ,да се отмени решението в частта , в която е отхвърлен иска за главното вземане и се постанови решение по съществото на спора от въззивната инстанция , с което се уважи предявения иск.

По разноските по делото .

С оглед изхода на спора пред настоящата инстанция и на основание чл.78, ал.1 ГПК се дължат следните разноски:

Тъй като в производството жалбоподателят /ищец в първата инстанция/ е представляван от юрисконсулт, неговото възнаграждение следва да се определи съобразно разпоредбата на чл.78, ал.8 ГПК, съгласно която размерът на присъденото възнаграждение не може да надхвърля максималния размер за съответния вид дело, определен по реда на чл.37 от Закона за правната помощ, който от своя страна препраща към Наредба за заплащането на правната помощ /НЗПП/.

Съгласно чл.13, ал.1, т.2 НЗПП възнагражденията за правна помощ за подготовка на документи за завеждане на дело са от 15 лв. до 80 лв.

Съгласно чл.25, ал.1 НЗПП за защита по дела с определен материален интерес възнаграждението е от 100 до 360 лева.

По изложените съображения в полза на жалбоподателя за всички инстанции следва да се присъди сума в общ размер 1 488 лв., изчислена съобразно уважената част от иските, от която:

за първата инстанция – 818 лв., от които юрисконсултско възнаграждение за процесуално представителство 150 лв.; 25 лв. за завеждане на дело; държавна такса 75 лв., депозит за вещо лице – 223 лв., депозит за особен представител - 345 лв.

за въззивната инстанция – 545 лв., от които юрисконсултско възнаграждение за процесуално представителство 150 лв.; държавна такса 50 лв., депозит за особен представител - 345 лв.

за заповедното производство – 125 лв., от които юрисконсултско възнаграждение за процесуално представителство 100 лв.; държавна такса 25 лв.

По обжалваемостта на въззивното решение.

От представеното в заповедното производство удостоверение за търговска регистрация на дружеството „И.А.М.“ АД се установява ,че дружеството по занятие сключва договори за парични заеми , със средства , които не са набрани чрез публично привличане на влогове . Дружеството е „търговец „ по смисъла на чл. 1 ал. 2 т. 1 от ТЗ - търговско дружество . При това положение , договора за паричен заем следва да се определи, като „търговска сделка“ по смисъла на чл. 286 ал. 1 и ал. 3 от ТЗ. При положение ,че за едната страна сделката е търговска,разпоредбите на ТЗ за търговските сделки се прилагат и за двете страни (чл. 287 от ТЗ) . По неуредените въпроси (какъвто е настоящия казус , тъй като сделката представлява договор за заем за потребление по чл. 240 от ЗЗД, който не се урежда от

разпоредбите на ТЗ) ще следва да се прилагат разпоредбите на гражданското законодателство и по конкретно тези на ЗЗД - чл. 288 от ТЗ.

От съдържанието на исковата молба се установява ,че вземането на кредитора представлява обективно съединени искове с цена на всеки иск под 20, 000 лв.,поради което на основание чл. 280 ал. 3 т.1 от ГПК решението не подлежи на касационно обжалване .

Предвид на гореизложеното и на основание чл. 235 от ГПК и чл. 271 ал.1 от ГПК Пазарджишкия Окръжен съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯВА Решение № 255/ 12. 03 .2023г . на районен съд П. , постановено по гр. д. № 2603/2022г. по описа на същия съд **В ЧАСТТА** , в която е отхвърлен иска за главното вземане,вместо което постановява:

По иска, предявен от „А.К.П.З „ АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление на дейността гр. С. , ул. „П.В.“ № 29, ет. 3 , против **И. С. П. , ЕГН *******, с постоянен адрес в гр. П. , ул. „А.К. „, № 22, ет. 7 , ап.20,ПРИЕМА ЗА УСТАНОВЕНО по отношение на ответника ,че п о договор за паричен заем №***** от 24.02.2020г., ответника дължи на ищеца главница в размер на **2500 лв.** ,ведно със законната лихва върху тази сума от датата на подаване на заявлението по чл. 410 от ГПК 02. 03. 2022г. до окончателното изплащане.

ОСЪЖДА И. С. П., ЕГН *****, от гр.П., ул.А.К. №22, ет.7, ап.20 **ДА ЗАПЛАТИ** на А.К.П.З“ АД, ЕИК *****, със седалище и адрес на управление гр.С., п.к. 1527, ул.П.В. №29, етаж 3, представлявано то Изпълнителния директор Я.Б.Я. сумата от **1 488 лв.** (хиляда четиристотин осемдесет и осем лева),представляваща съдебни разноски за всички инстанции, съразмерно на уважената част от исковете.

На основание чл. 280 ал. 3 т. 1 от ГПК (търговско дело с цена на иска под 20 000 лв.) решението на въззивната инстанция не подлежи на касационно обжалване .

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____